

طراحی، اجرا و بهره برداری از سایت پردازش پسماند با رویکرد بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE)

نویسنده‌گان:

دکتر سجاد رحیمی بیستونی

(عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی خلخال)

مهندس مینا رضائی

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران - مهندسی محیط زیست)

دکتر باقر حیاتی

(عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی خلخال)

انتشارات آوای قلم

سروشناسه: رحیمی، سجاد، ۱۳۶۰ -

عنوان و نام پدیدآور: طراحی، اجرا و بهرهبرداری از سایت پردازش پسماند با رویکرد بهداشت، ایمنی و محیطزیست (HSE)/نویسنده‌گان سجاد رحیمی بیستونی، مینا رضائی، باقر حیاتی.

مشخصات نشر: تهران: آوای قلم، ۱۳۹۸.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۰-۲۲-۰

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص.: مصور، جدول، نمودار.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۱

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: Resource recovery facilities

موضوع: تاسیسات بازیافت زباله

موضوع: Waste products-- Management

موضوع: مواد زاید— مدیریت

موضوع: (Recycling (Waste, etc

موضوع: بازیافت

شناسه افزوده: حیاتی، باقر، ۱۳۶۴

شناسه افزوده: رحیمی، مینا، ۱۳۶۸ -

رده بندی دیوی: ۷۲۸۲/۳۶۳

رده بندی کنگره: ۵/۷۹۴TD

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۶۴۵۰۶

نام کتاب:

طراحی، اجرا و بهرهبرداری از سایت پردازش پسماند

(با رویکرد بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست (HSE))

پاییز ۱۳۹۸

نویسنده‌گان: سجاد رحیمی بیستونی- مینا رضائی تاریخ نشر:

اول

باقر حیاتی نوبت چاپ:

۷۰۰ جلد

انتشارات آوای قلم شمارگان:

۲۷۰۰۰ تومان

انتشارات خانیران قیمت:

۹۷۸-۶۲۲-۶۷۱۰-۲۲-۰

انتشارات آوای قلم(مهران خانی) شابک:

ناشر:

صفحه‌آرایی:

طراحی جلد:

آدرس: تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - ابتدای خیابان نصرت - کوچه باغ نو - کوچه داوود آبدی
شرقی - پلاک ۴

شماره تماس: ۶۶۵۹۱۵۰۴ تلفکس: ۶۶۵۹۱۵۰۵

فروشگاه کتاب چاپی و الکترونیکی: www.avapublisher.com

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و شرعاً حرام است.
متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸	مقدمه ناشر.....
۹	مقدمه نویسنده.....

فصل اول: ملاحظات کلان یا بی و طراحی سایت پردازش پسماند

۱۲	مقدمه.....
۱۲	منابع آبی منطقه.....
۱۲	منابع آب قابل شرب.....
۱۲	آب های زیرزمینی.....
۱۳	ملاحظات راه های دسترسی.....
۱۳	شبکه حمل و نقل.....
۱۳	فاصله حمل و نقل پسماند.....
۱۳	حدودیت های مکان.....
۱۴	انتخاب سایت.....
۱۵	دشت های سیلابی.....
۱۵	توبوگرافی.....
۱۶	شیب بندی زمین.....
۱۶	ایجاد موانع فیزیکی (بند) روی سطح زمین.....
۱۶	کاشت گیاه.....
۱۶	جنس خاک.....
۱۶	سرعت و جهت وزش باد.....
۱۷	بازاریابی و مصرف کنندگان نهایی.....
۱۷	سرویس دهی و خدمات رفاهی منطقه.....
۱۷	ملاحظات طراحی سایت پردازش پسماند.....
۱۸	تجهیزات سایت پردازش پسماند.....
۱۸	تاسیسات و مراکز بازیافت پسماندهای شهری کوچک مقیاس.....
۲۰	تاسیسات و مراکز بازیافت پسماندهای شهری بزرگ مقیاس.....
۲۰	انواع سایت های پردازش پسماند.....
۲۱	مراکز پردازش جداگانه ترکیبات سلولزی و ظروف مخلوط.....

۲۱	مراکز پردازش ترکیبات تفکیک شده
۲۱	مراکز پردازش مخلوط
۲۱	طراحی سالن پردازش
۲۴	ابعاد سالن دریافت پسمند در سایت پردازش
۲۵	واحد تفکیک پسمند
۲۶	طول تسمه نقاله
۲۸	ساعات کاری پرسنل
۲۹	تعداد پرسنل
۳۰	مساحت فضای واحد عدل‌بندی
۳۱	ابعاد فضای اداری
۳۱	ابعاد محل ذخیره

فصل دوم: معرفی تجهیزات سایت پردازش پسمند

۳۴	مقدمه
۳۴	کیسه بازکن
۳۶	واحد کاهش اندازه
۳۶	انواع تجهیزات
۳۶	آسیاب‌های چکشی
۳۷	خردکن‌های برشی
۳۸	خردکن‌های چنگک لوله‌ای
۳۹	تفکیک بر حسب اندازه
۴۰	انواع سرندها
۴۱	سرندهای لرزشی
۴۲	سرندهای دور
۴۲	سرندهای دیسکی
۴۳	سرند بالستیک
۴۵	ترومول‌هله
۴۷	جداسازی براساس دانسیته و چگالی
۴۷	سینک شناورسازی
۴۸	جداسازی با جریان هوا
۵۰	جداساز چاقویی

۵۱	جداسازهای زیگزاگی
۵۲	فیلم واک
۵۳	تجهیزات جداکننده فلزات آهنی
۵۳	مگنت‌ها
۵۵	تجهیزات جداکننده فلزات غیرآهنی
۵۵	ادی کارت
۵۶	سیستم‌های جداکننده نوری
۵۷	مادون قرمز
۵۹	دوربین‌های رنگی
۵۹	تفکیک‌کننده فلورسانس اشعه ایکس
۵۹	تسهیلات جابجایی، انتقال و ذخیره پسماند
۶۰	مقاله
۶۰	مقاله‌های بادی
۶۱	جداسازی مغناطیسی

فصل سوم: کنترل آلودگی زیست محیطی سایت پردازش پهلوان

۶۴	مقدمه
۶۴	برنامه مدیریت و کنترل منابع آب
۶۵	پارامترهای موثر در کنترل آلودگی آب‌های زیرزمینی
۶۵	عمق آب زیرزمینی
۶۵	تغذیه
۶۶	مواد تشکیل دهنده آبخوان
۶۶	نوع خاک
۶۶	توپوگرافی
۶۶	منطقه غیراشبع
۶۷	هدايت هیدرولیکی آبخوان
۶۷	پایش کیفیت منابع آب
۶۷	شناسایی منابع آب
۶۸	منابع آب زیرزمینی
۶۸	منابع آب سطحی و سدها
۶۹	پارامترهای مورد سنجش

۷۰	مدیریت و کنترل گرد و غبار.....
۷۵	مدیریت و کنترل حشرات، جوندگان و ناقلين.....
۷۸	مدیریت و کنترل آلودگی صوتی.....
۷۹	مدیریت و کنترل آلودگی خاک.....
۸۰	مدیریت و کنترل آشغال.....
۸۰	مدیریت بو در سایت پردازش پسماند.....
۸۳	سیستم بیوفیلتراسیون.....

فصل چهارم: بهداشت و اینی در سایت پروازش پسماند

۸۸	مقدمه.....
۸۸	خطرات احتمالی سایت پردازش پسماند.....
۸۹	پتانسیل خطر در واحدهای تفکیک شیشه، پلاستیک و چوب.....
۹۰	پتانسیل خطر بازیابی تجهیزات الکترونیکی.....
۹۰	پتانسیل خطر بازیابی یخچال.....
۹۱	مدیریت شیرابه و مسائل بهداشتی.....
۹۱	تبخیر شیرابه.....
۹۲	طرح فوکوکا.....
۹۳	استفاده از تصفیه خانه های اطراف سایت.....
۹۳	احداث تصفیه خانه.....
۹۷	ایمنی کار با تجهیزات و ماشین آلات سنگین.....
۹۷	راهکارها و توصیه های ضروری پیشگیری از خطرات در مراکز پردازش پسماند.....
۹۷	رانندگی در سایت پردازش پسماند.....
۹۹	خودروی بارگیری (لودر، بیل مکانیکی و غیره).....
۱۰۰	خودروی حمل کننده (سمی تریلرها، کامیون های جفت چرخ).....
۱۰۱	نیروی انسانی.....
۱۰۹	محوطه سایت پردازش پسماند.....
۱۱۶	شرایط عمومی.....
۱۱۸	لوازم حفاظت فردی.....
۱۲۳	امنیت سایت.....

فصل پنجم: ارگونومی کار با توجه به عالم در سایت پردازش

۱۲۶	مقدمه
۱۲۶	دستاوردهای ارگونومی در محیط کار
۱۲۷	طرابی سایت پردازش پسمند براساس اصول ارگونومی
۱۲۸	تفکیک پسمند در حالت نشسته و ایستاده
۱۲۹	طرابی صحیح فواصل دسترسی
۱۳۰	طرابی صحیح فضای زیرین تسمه نقاله
۱۳۵	منابع

تقدیم به

انسانهایی که

به فردایی بهتر

می‌اندیشند.

مقدمه ناشر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید، قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال طلب و پویا می‌دانند که جهت‌گیری او به سوی خالقش می‌باشد. از جمله راههای تقرب به خداوند علم است، علمی که زیبایی عقل است. علمی که در دریای بیکران آن هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افرون گردد، تقریب بیشتر می‌شود. از این راست که به علم‌اندوزی و دانش‌آموزی توجهی بی‌نظیر مبذول گردیده است. اما علم‌آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهمترین آن کتاب است و انتشار نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان پاسخگوی این نیاز خواهد بود.

جهت تحقق این امر و گام برداشتن در جهت ارتقای پایه‌های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت‌های معنوی هموطنان گرامی بتوانیم گامهای مؤثر و ارزشمندی را برداریم. گرچه تلاش خواهد شد در حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد، ولی اذعان داریم که راهنماییهای شما عزیزان می‌تواند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد لذا همیشه منتظر پیشنهادات و راهنماییهای شما خواهیم بود.

در پایان از همه عزیزانی که در مراحل مختلف تهیه، تدوین و چاپ کتاب از همکاری و همکاری آن‌ها برخوردار بوده‌ام به خصوص آقایان دکتر سجاد رحیمی بیستونی، دکتر باقر حیاتی و خانم مهندس مینا رضایی (نویسنده‌گان) و علی‌محمد خانی (مدیر فروش) سپاسگزاری نموده و موفقیت روزافزونشان را آرزومندم.

مهردادی خانی

مدیر مسئول انتشارات آوای قلم

مقدمه نویسندها

سیستم مدیریت پسماند مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی است که برای سامان دادن پسماندهای جامعه به روش‌های مهندسی و بهداشتی صورت می‌گیرد. با توجه به پیچیدگی روابط موجود در جوامع، وجود مسائل مختلف سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، بهداشتی، منابع طبیعی و غیره به نظر می‌رسد، عدم وجود سیستم کارامد مدیریت پسماند می‌تواند خدمات جبران‌ناپذیری را به سلامت و ایمنی جامعه و محیط‌زیست برساند. برای ایجاد سیستم مدیریت پسماند در کشور باید ظرفیت‌های ساختاری مناسب وجود داشته باشد.

روش‌های متفاوتی برای دفع و انهدام زباله وجود دارد، اما در دنیا امروزی بازیافت و استفاده مجدد از اهمیت چشمگیری برخوردار است، زیرا این روش علاوه بر کاهش حجم زباله تولیدی و جلوگیری از آلودگی بیشتر محیط، باعث صرفه‌جویی در هزینه، انرژی و منابع طبیعی می‌شود.

تجربه کشورهای پیشرفته موید این است که فرایند بازیافت و تبدیل مواد از پسماندهای خشک، ضمن تأمین سود اقتصادی فراوان، موجب صرفه‌جویی مناسبی در مصرف منابع ملی می‌گردد. بنابراین کتاب حاضر در راستای آشنایی با نحوه طراحی، بهره‌برداری و اجرای سایت پردازش پسماند با رویکرد بهداشت، ایمنی و محیط زیست گام برداشته است امید که مورد توجه مخاطبان قرار گیرد.

دکتر سجاد رحیمی بیستونی و همکاران